

RDEČENOOGA POSTOVKA *Falco vespertinus*
RED-FOOTED FALCON – Late observation at
Ljubljana Marshes: a male on 14th June 1990

Dne 14. 6. 1990 sva pri železnem mostu čez Ižico opazovala samca rdečenoge postovke. Ni nima znano, ali obstajajo še kasnejši podatki o opazovanju te vrste na Ljubljanskem barju. No, tudi če obstajajo, so še vedno skriti v ornitoloških beležnicah. Karin Rižner, Primož Kmecl, Riharjeva 28, 61111 Ljubljana

SOKOL SELEC *Falco peregrinus*
PEREGRINE – A skin discovered in British Museum, obtained in 1866 from Slovenia.

V majhnem angleškem mestu Tring sem od 10. do 25. maja 1988 pregledal skoraj celotno zbirko ptic Britanskega prirodoslovnega muzeja, ki je ena največjih in najbogatejših na svetu. Našel sem več kot 1000 mehov iz Jugoslavije, od katerih večina ni bila objavljena. Na žalost sem našel iz Slovenije samo en primerek, ki pa prav zato, ker je edini, zasluži pozornost bralcev *Acrocephalus*. To je mlad samec sokola selca *Falco peregrinus* iz zbirke, ki jo je 1. septembra 1866 British Museum odkupil od nekega E. Hargitta. Meh ima na etiketi edinole oznako »Krain, Hungary,« brez datuma. Registrska številka je 1886-9-1-3008, zbirateljska številka pa NS 1054. Hranjen je v predalu št. 4. Ime uplenitelja ni znano, tudi drugih podatkov ni, razen še ene številke – 432, ki priča, da je primerek šel najmanj še skozi ene roke, preden ga je dobil Britanski muzej. Dr. Vojislav Vasić, Prirodniški muzej, Njegoševa 51, 11000 Beograd

ŽERJAV *Grus grus*
CRANE – 4 on 18th March 1988 and 3 on 25th April 1989, all at the Škocjan Bay

Potem, ko je sonce pogledalo izza oblakov, še vedno pa je pihal srednje močan severovzhodnik, sem se s kolegom T. Makovcem in V. Rupert napotil v Škocjanski zatok. »Pri Brkotu«, tako smo poimenovali močvirnat predel na zahodni strani zatoka, sva si s Tihomirjem oblekla do pod pažduhe visoke gumijaste škornje, ki jih s pridom uporabljamo na težjih terenih že nekaj let. Želela sva prešteti vsa plavajoča gnezda malih ponirkov *Tachybaptus ruficollis*. Ko sva se prebijala skozi

rogozove »štible«, naju je zmotilo iz zraka prihajajoče znano neznano oglašanje. Kar verjeti nisva mogla, toda v zraku so bili štirje (4) nekje iz vzhoda prihajajoči in očitno počitka željni žerjav. Toda s pristankom ni bilo nič. Račune so jim prekrižali vedno predrzni rumenonogi galebi *Larus cachinnans*, ki so jih napadali tako dolgo in vztrajno, da so žerjavci odleteli proti SV. Vse to se je zgodilo 18. 3. 1988. Opazovanje je zanimivo, ker so bili žerjavci tokrat prvič opaženi v Škocjanskem zatoku, ki že nekaj let ni več tisto, kar je nekoč bil. Kolega I. Brajnik mi je zaupal, da je 25. 4. 1989 opazoval tri (3) primerke, ki so se hranili v somorni mlaki ob železniški progi neposredno pred koprsko železniško in hkrati avtobusno postajo. Iztok Škornik, Krožna 10, 66000 Koper

ŽERJAV *Grus grus*
CRANE – A young shot at Štanjel in April 1989

Pred dobrimi tristo leti je Janez Vajkard Valvassor v Slavi vojvodine Kranjske o žerjavih med drugim zapisal: »Vsako leto jih leti po mnogo tisoč skozi deželo, včasih štiri ali pet jat na dan; in to traja dvanajst ali štirinajst dni. V enem krduelu jih je več sto. Lete tako visoko, da jih z ostrom pogledom komaj opaziš. Pri letu vedno vpijejo in imajo takle red: eden leti spredaj, drugi za njim, tvoreč obrnjeno stožčasto obliko, podobno velikemu latinskemu V, ki na njegovi spodnji konici leti voditelj... Dasi pa prenočujejo med Ljubljano in Vrhniko, jih je vendar prav težko ujeti, ker so tako čudovito budni...«

Opisani prizori, ki bi (tudi) danes zagotovo očarali prenekaterega ornitologa, so dandanes očitno predvsem spomin na neko obdobje. Po zaslugi lovcev, ki zame na lastno pobudo zbirajo podatke o »pomembnejših« pticah, sem se srečal z žerjavom. Žal pa na način, kakršnega si sploh ne želim in za katerega sem do takrat mislil, da je praktično nemogoč. Lovec Z. K. iz Štanjela je namreč spomladi 1989. leta v okolici Štanjela ustrelil mladega žerjava.

Uplenitelj mi je povedal, da je bilo takrat izredno slabo vreme z močnim vetrom-burjo, pa tudi deževalo je. Pet (5) žerjavov, kolikor pravi, da jih je videl, se je paslo na polju. Nameril je na najmanjšega, ker se je bal, da večjega zaradi velikosti s kroglo ne bi ubil. Žerjava mu je prepirral, kot pravi, Alojz Šmuc iz Ljubljane in ga ima sedaj v zbirki trofej. Natančnega datuma o od-